

SMA Mineral Oy
Röyttä
95400 TORNIO

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Peurakallio 2 - 3

Hakija SMA Mineral Oy
Helsinki

Yhteystiedot:
Röyttä
95400 TORNIO
puh. +358 16 215 32 00

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 29.9.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 1.2.2011; 10.3.2011.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 22.2.2011 Natura 2000 -lisäselvitys
- 25.2.2011 kartat (5 kpl), valtakirja, tutkimussuunnitelma, esteettömyystodistus, maanomistaja-, tila- ja pinta-alatiedot
- 4.4.2011 kartat (2 kpl), kartta digitaalisessa muodossa, tila- ja pinta-alatiedot

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Tornio (851)

KaivNro 9061/1; valtausalueen nimi: Peurakallio 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
851-423-19-7	Junes	Alaraumo	14,40
851-423-27-109	Huonemaa	Alaraumo	35,43
851-423-27-95	Kairala	Alaraumo	0,98
		Yhteensä ha	50,81

KaivNro 9061/2; valtausalueen nimi: Peurakallio 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
851-410-34-2	Paavola	Alaraumo	7,01
851-410-34-3	Rantalankila	Alaraumo	1,07
851-410-86-0	Vinkki	Alaraumo	16,42
851-423-19-7	Junes	Alaraumo	18,50
		Yhteensä ha	43,00

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 93,81 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haetut valtausalueet sijaitsevat suojellulla valuma-alueella (MUU120047, Tornionjoen ja Muonionjoen sivuvesistöt) ja osittain Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella (F11301904, Rakanjänkkä) sekä osittain yksityisellä luonnonsuojelualueella (YSA121981, Rakanjänkkä). Lähistöllä on myös muinaisjäännöskohteita.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus (Tornion kaupunki / Tekninen keskus / Kaupunkirakenne), jossa todetaan, että

- valtausalue on Tornion yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M); hakemus ei ole ristiriidassa yleiskaavan tavoitteiden kanssa
- valtausalueella sijaitsee suojeltujen tai silmälläpidettävien kasvien tai eläinten esiintymäalue, jonka tarkasta sijainnista, suojelustatuksesta ja merkityksestä saa lisätietoa Lapin ELY-keskuksesta.

Kaupungilla ei ole valtaushakemukseen muuta huomautettavaa.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kvartsi.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 8.11.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 18.12.2013 saakka alueen kunnanvirastossa ja Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 18.12.2013.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:

13.11.2013 Virallisessa lehdessä

8.11.2013 Tukesin ilmoitustaululla

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9061/1 Peurakallio 2
2. Kaivosrekisterinumero 9061/2 Peurakallio 3

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Virallisessa lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) geofysikaalisiin tietoihin.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Alueella tullaan suorittamaan koekairauksia malmin fysikaalisen ja kemiallisen koostumuksen selvittämiseksi.

Geofysiikka:

GTK:llä on geofysikaaliset tiedot (magnetic field), joita hakija täydentää muilla tutkimuksilla. Etsinnässä tehdään ensimmäiseksi profiili pohjoisesta etelään valtausalueen läpi geofysikaalisilla mittauksilla (yksi tai useampi eri tutkimus). Menetelmät voivat olla esim. RMT, resistiivisyysmittaus ja geotutka. Mikä menetelmä valitaan ja missä, riippuu muun muassa maasta/maan syvyydestä, pohjavedestä ja geologiasta. Profiilin pituus voi olla esim. 1-1,5 km maan päällä, riippuen tuloksesta.

Näiden tutkimusten perusteella voi saada tietoa rajoista sivukivelle alaspäin ja sivulle, maan syvyydestä ja muuta tietoa, jota voi käyttää porausreikien sijoittamiseksi optimaalisesti.

Geofysikaaliset mittaukset eivät vaikuta luontoon tai Natura 2000 -alueeseen ja profiilit eivät tule kulkemaan Natura 2000 -alueen läpi.

Kairaukset:

Geofysikaalisen tutkimuksen jälkeen voi tulla kysymykseen 20–40 kairausta, jotka jakautuvat valtausalueen pohjois- ja eteläosien kvartsiittikiveen. Keskellä on luultavasti tuffiittia, jota hakija ei halua. Valtausalueen pohjois- ja etelärajan läheisyydessä on myös sivukiveä. Reikien täsmällinen sijoitus ja lukumäärä riippuvat geofysikaalisten tutkimusten tuloksista, aikaisemmista kairauksista ja analyysituloksista. Kairauspituus on luultavasti 20–30 m/reikä.

Kairaustyö jakautuu luultavasti useammalle vuodelle.

Natura 2000 -alueen sisällä ei suoriteta kairauksia. Natura 2000 -alueen läpi ei kulje uutta tietä kairauskoneelle.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Tornion kaupunki

Haetut valtausalueet sijoittuvat Alarauman (410) ja Yliraurnon (423) kiinteistörekisterikyliin kuuluvien tilojen alueille. Haettujen valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 93,81 ha.

Tornion yleiskaavassa valtausalueet on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Valtausalueen länsipuolella sijaitsee luonnonsuojelualue (SL), joka on Natura-verkoston kuuluva soidensuojelukohde (Rakanjänkkä). Pieneltä osin Natura-alue sisältyy Peurakallio 2 -valtausalueeseen. Hakemuksen liitteenä olevan Natura-selvityksen mukaan hakija ei suunnittele kairauksia Natura-alueella.

Peurakallio 2 -alueen reunassa on lisäksi muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäänkökohde tai alue (sm). Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava museoviraston kanssa.

Hakemusasiakirjoissa mainittu sl-kohde (suojeltujen tai silmälläpidettävien kasvien tai eläinten esiintymäalue) sijaitsee yleiskaavassa valtausalueiden ulkopuolella. Esiintymäalueen tarkka sijainti, suojelustatus ja muu merkitys on kuitenkin hyvä tarkistaa ympäristöviranomaiselta.

Valtausalueilla ei ole pysyvää asutusta tai muuta sellaista maankäyttöä toimintaa, joka olisi tutkimusluvan myöntämisen esteenä. Hanke ei vaikeuta yleiskaavan toteuttamista.

Teknisten palvelujen lautakunta toteaa lausuntonaan [päätoisesitys], ettei valtausalueella ole pysyvää asutusta tai muuta sellaista maankäyttöä toimintaa, joka olisi tutkimusluvan myöntämisen esteenä. Hanke ei vaikeuta yleiskaavan toteuttamista. Kiinteän muinaisjäänkökohteen osalta on neuvoteltava Museoviraston kanssa. Suojeltujen tai silmälläpidettävien kasvien tai eläinten esiintymäalueen tarkka sijainti, suojelustatus ja muu merkitys on hyvä tarkistaa ympäristöviranomaiselta. Päätoisesitykseen lisätään seuraava vaatimus: maisema- ja kairausjäljet on siivottava sekä ennallistettava.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Suojeluohjelma-alueet ja suojelualueet sekä pohjavesialueet

Haetut valtausalueet (Peurakallio 2, Peurakallio 3) sijaitsevat osittain soidensuojeluohjelma-alueella. Soidensuojeluohjelma-alue Rakanjänkkä (SSO120513) perustuu valtioneuvoston 26.3.1981 vahvistamaan valtakunnalliseen soidensuojelun perusohjelmaan.

Soidensuojeluohjelma-alueella on vältettävä sellaisia toimenpiteitä, jotka muuttavat suon vesitasapainoa tai vaarantavat sen kasvillisuuden ja eläimistön säilymistä, kuten esimerkiksi ojitus, teiden rakentaminen ja useissa tapauksissa turvemaiden olevan puuston hakkaaminen.

Haettu valtausalue (Peurakallio 3, hieman länsiosan kohdalta) sijaitsee osittain yksityisellä luonnonsuojelualueella (Rakanjänkkä, YSA121981). Yksityistä luonnonsuojelualueita koskevat luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaiset rauhoitusmääräykset. Rauhoitusmääräyksiä

mukaan alueella on kielletty muun muassa maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen, eikä maa- tai kallioperää saa vahingoittaa.

Haettu valtausalue ei sijaitse valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojelulla maisema-alueella.

Haetulla valtausalueella ei sijaitse pohjavesialueita.

Uhanalaiset lajit

Ympäristöhallinnon Eliölajit -tietojärjestelmän mukaan (11.12.2013) haetulla valtausalueen läheisyydessä (Peurakallio 2) on uhanalaisten kiiltosirppisammalen ja suopunakämmekän esiintymiä. Kummatkin lajit on luokiteltu (IUCN) vaarantuneeksi ja luonnonsuojeluasetuksessa (LSA 913/2005) uhanalaisiksi lajeiksi.

Haetun valtausalueen (Peurakallio 3) rajalla on veripunakämmekän esiintymä. Veripunakämmekä on luokiteltu (IUCN) vaarantuneeksi (VU) ja luonnonsuojeluasetuksessa (LSA 913/2005) uhanalaiseksi lajiksi.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi edellä mainitut esiintymät tulee ottaa huomioon tutkimustoiminnassa ja liikkumisessa.

Haetun valtausalueen (Peurakallio 2, Peurakallio 3) alueella ei sijaitse suurten petolintujen pesimäreviireitä.

Haetun valtausalueen lähistöllä oleva Natura 2000 -alue

Haettu valtausalue sijaitsee osittain Rakanjänkkä (FI1301904) Natura 2000 -alueella. Rakanjänkkä on lähes 83 hehtaarin laajuinen ja se on hyväksytty luontodirektiivin mukaiseksi yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI-alue). Alue on ilmoitettu myös komissiolle lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA-alue). Alueen suojeluperusteena ovat siellä esiintyvät yhteensä 4 luontodirektiivin liitteen I mukaista luontotyyppiä ja yksi luontodirektiiviliitteen II kasvilaji.

Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Valtaushakemuksen liitteenä on 1.3.2011 päivätty Natura 2000 -lisäselvitys. Tämän Natura-selvityksen perusteella on todettu, että tutkimustoiminnasta ei aiheudu suoria vaikutuksia Natura-alueelle, lukuun ottamatta lievää laitteistomelua. Profiilit eivät ole Natura-alueella ja porauksia ei tehdä Natura-alueella. Lisäksi porauslaitteistolle ei tehdä uusia teitä Natura 2000-alueelle.

ELY-keskus arvioi, ettei Natura-alueen ulkopuolella tehtävillä tutkimuksilla ole todennäköisesti merkittäviä heikentäviä vaikutuksia ko. suojelualueen luontotyyppeihin ja lajien elinympäristöön, joten luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia ei tarvitse tehdä.

ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa Natura 2000 -alueilla tai niiden läheisyydessä on huolehdittava siitä, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Mikäli tutkimuksia tai kairaamista tehdään Natura-alueen sisällä, tulee Natura-arviointi tehdä siltä osin.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin. ELY-keskus huomauttaa, että kairausten jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Museovirasto

Valtausalueella sijaitsee muinaisjäännösrekisteriin merkitty kohde Peurakalliot (rekisteritunnus 1000008897). Kohde sijoittuu Peurakallioiden pohjoisimman louhoksen pohjoispuolelle, 10–30 m sen reunasta ja 10–30 metriä länteen aluetta halkovasta metsätiestä. Paikalta on todettu kaksi keittokuopaksi (halk. 2,5 m, syv. 0,3-0,5 m) tulkittua jäännöstä. Kuoppien pohjalla on merkkejä palaneista kivistä. Jäännökset on ajoitettu pronssi- tai rautakaudelle. Kohdetta oli 1993 Tornion arkeologisen perusinventoinnin aikana pidetty jo tuhoutuneena, mutta vuoden 2000 tarkastuksen perusteella se on ainakin osin säilynyt louhinnasta huolimatta.

Kyseessä on muinaismuistolain (295/63) rauhoittamasta kiinteästä muinaisjäännöksestä. Tällä alueella ei tule tehdä maahan kajoavia toimia. Kahden todetun maan pinnalta havaittavan rakenteen lisäksi on mahdollista, että alueella on myös maan pinnalle näkymätöntä muinaisjäännöstä, asuinpaikkaa. Tiedossa olevan sekä lähiympäristössä olevin muiden arkeologisten kohteiden perusteella on myös mahdollista, että valtausalueella voi olla ennestään tuntemattomia muinaisjäännöskohteita, kun aluetta ei liene aiemmin kattavasti arkeologisesti inventoitu.

Mikäli valtauksentoimien yhteydessä alueella ilmenee sellaisia rakenteita ja jäännöksiä, joiden voi olettaa olevan kiinteitä muinaisjäännöksiä, ei tällaisten kohdalla tule tehdä maahan kajoavia toimenpiteitä ja havainnoista tulee viipymättä ilmoittaa muinaismuistolain 14 § velvoitteen mukaisesti Museovirastolle arkeologisen tarkastuksen toteuttamiseksi.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleisperiaatteet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toiminnanharjoittajalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Alueen suojelutavoitteet

Valtausalue sijoittuu pieneltä osin Rakanjätkän Natura-alueelle (FI1301904), joka kuuluu Natura 2000 -verkostoon luontodirektiivin mukaisena SCI-alueena. Rakanjätkä kuuluu soiden suojelun perusohjelmaan, ja alueen suojelu tullaan toteuttamaan luonnonsuojelulain nojalla. Valtausalue on kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueella MUU120047, Torniojoen ja Muoniojoen sivuvesistöt.

Vaikutukset Natura-alueelle

Valtausalue sijoittuu kokonaisuudessa yksityismaalle, mutta sijaitsee pieneltä osin Natura-alueella ja sen kupeessa. Kaivosviranomaisen yhteenvedossa hakemuksesta sanotaan: "Natura-2000 -alueen sisällä ei suoriteta kairauksia. Natura 2000 -alueen läpi ei kulje uutta tietä kairauskoneelle." Jos Natura-alueella aiotaan kuitenkin liikkua käyttäen vanhoja reittejä, tulee suunnitelma esittää Metsähallitukselle hyvissä ajoin, jotta reitit ja ajankohdat voidaan sopia yhteistyössä.

Lajiesiintymät

Rakanjätkän Natura-alueella on useita huomioitavien lajien esiintymiä (ympäristöhallinnon Eliölajit-tietojärjestelmän mukaan 26.11.2013), joille on sopivaa habitaattia myös rajauksen ulkopuolella. On siis hyvin mahdollista, että näitä huomioitavia lajeja on valtausalueella Natura-rajauksen ulkopuolella. Lajistokartoitukset ovat tarpeellisia soveltuvilla kohdin ennen toimenpiteiden aloittamista sekä kulkureiteiltä että tutkimuspisteissä. Tämä on otettava huomioon valtausoikeutta koskevassa päätöksessä. Tarkemmat tiedot saa Lapin Ely-keskukselta.

Tikankontti ja kiiltosirppisammal ovat EU:n luontodirektiivin liitteen IV (b) mukaisia lajeja, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua. Direktiivin liitteen IV (b) mukaisen lajin hävittäminen luonnosta on kielletty. Tikankontti, veripunakämmekä ja kiiltosirppisammal ovat rauhoitettu luonnonsuojelulain (20 §) nojalla. Rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty (LsL 42 §).

Valtausalueella ei ole muita tiedossa olevia luonnonsuojelulain asetuksen mukaisia uhanalaisten, erityisesti suojeltavien tai rauhoitettujen lajien esiintymiä. Tiedossa ei ole myöskään luontodirektiivin liitteissä (II tai IV) tai lintudirektiivin liitteessä 1 mainittuja lajeja. Tämä ei poissulje lajien olemassaoloa alueella, joten yksityiskohtainen työsuunnitelma ja lajistaselvitys alueelta varmistaa, että toimenpiteillä ei hävitetä uhanalaisten lajien esiintymiä. Lintujen pesimäaikana tulee välttää melua tuottavaa toimintaa.

Kiinteistöllä 851-423-32-4 (valtausalueen rajanaapurissa) on maanottolupa ja kyseisellä alueella tullaan toimimaan luvan mukaisesti, ammattia harjoittaen. Mielipiteessä huomauteaan, että tutkimuslupa (valtausoikeus) ei saa häiritä eikä rajoittaa maanottotoimintaa missään tilanteissa.

Lisäksi maanottoa harjoittava yritys on ollut alustavissa ostoaikeissa kiinteistön rek.nro 851-423-19-7 omistajien kanssa tarkoituksena laajentaa toimintaa ko. kiinteistön puolelle, mutta asiasta ei ole päästy sopimukseen.

[REDACTED]

Olemme asianomaisia liittyen Peurakallio 3 9061/2 valtaushakemuksessa esitettyyn asiaan.

Omistamme palstan 851-410-34-2 Paavola, jonka alueelle (noin 7 ha) valtaushakemus Peurakallio 3 liittyy. Haluamme huomauttaa seuraavista asioista:

Tiestö:

Alueen tiestöä ei saa vaurioittaa eikä kulkua palstallemme estää. Valtaushakemuksen laatija korvaa aiheutuneet vahingot.

Puusto:

Kairaus-, tutkimus- tai muita töitä tehtäessä puustoa ei saa turhaan vaurioittaa. Valtaushakemuksen laatija korvaa aiheutuneet vahingot. Jos puuta on tarve palstaltamme poistaa, toimittaa valtaushakemuksen hakija, puut rekkakelpoisen tien varteen omalla kustannuksellaan. Ennen puiden poistoa haluamme, että meihin otetaan yhteyttä. Puut hakataan meidän antamien mitta- ja laatuvaatimusten mukaisesti. Puiden käyttö- ja myyntioikeus säilyy maanomistajalla. Palstallamme suoritettavat työt eivät saa vaurioittaa jäljelle jäävää puustoa.

Tiedonkulku:

Haluamme, että meitä informoidaan mitä milloinkin palstallamme tehdään.

Hakijan vastine

SMA Mineral on valtaushakemuksessaan 29.9.2010 esittänyt arvion tehtävien tutkimusten laajuudesta ja laadusta. Mitään uutta tähän ei ole lisättävissä.

Kairauksen ja geofysikaalisten mittausten maastoon mahdollisesti jättämät jäljet tullaan peittämään eikä luontoon jätetä mitään sinne kuulumatonta. Luontoarvoja ei tulla heikentämään eikä Natura-alueella suoriteta tutkimuksia.

Muinaismuistoiksi merkityillä kohteilla ei tehdä toimenpiteitä. Mikäli tutkimustyön yhteydessä maaperässä havaitaan muinaisjäännökseksi oletettavia jäännöksiä tai arveluttavia rakenteita tullaan toiminnat ko. alueella keskeyttämään välittömästi ottamaan yhteys Museovirastoon.

SMA Mineral Oy:n tutkimukset valtausalueelle eivät häiritse läheistä maanottotoimintaa. Valtauksella ei myöskään liene vaikutusta mahdollisiin maanostoaikaisiin.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49,

55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteen perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset (ja erityisesti lupamääräys 11) huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Kunta on todennut hakemuksesta antamassaan lausunnossa, että valtaus ei vaikeuta yleiskaavan toteuttamista eikä valtausalueella ole pysyvää asutusta tai muuta sellaista maankäyttöllistä toimintaa, joka olisi tutkimusluvan myöntämisen esteenä.

Koska kunta ei ole vastustanut valtausta alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä, ei valtausoikeuden myöntämiselle ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan mukaista valtauksen estettä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Valtaajan on myös otettava huomioon valtausalueeseen rajoittuvalla kiinteistöllä harjoitettava maa-ainesten ottamistoiminta.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

Valtausalueeseen rajoittuvalla alueella harjoitettava maa-ainesten ottolupa ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukainen valtauksen este eikä toisaalta kaivoslain mukainen valtausoikeus muodosta estettä maa-ainesten ottamiselle. Määräykseen on kuitenkin lisätty maininta maa-ainestenottoluvasta sen varmistamiseksi, että valtaaja suorittaa tutkimukset kaivoslain mukaisesti mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa aiheuttaen ja että valtaaja ottaa maa-ainesten ottotoiminnan huomioon myös tutkimuskohteelle käytettäviä kulku- reittejä suunnitellessaan.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneu-

voston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tullaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luo-

vuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisella voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisella on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Valtaajan tulee sovittaa Natura 2000 -kohteisiin kuuluvilla alueilla tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Natura-alueella sijaitsevan valtausalueen osalta tutkimustoimenpiteet on rajattava jalkaisin ja kannettavilla laitteilla tehtäviin maastotöihin ja -mittauksiin. Koneellinen malminetsintä Natura-alueella ei tämän päätöksen nojalla ole sallittua.

Valtaajan tulee hyvissä ajoin ennen tutkimustöitä esittää kirjallinen tarkennettu tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle. Suunnitelma on toimitettava samalla tiedoksi kaivosviranomaiselle. Suunnitelmassa on esitettävä Natura-alueen osalta suoritettavat tutkimustoimenpiteet.

Perustelut: Haetut valtausalueet sijaitsevat osittain Natura-alueella (Rakanjänkkä, FI1301904).

Tässä päätöksessä sallittujen tutkimustoimenpiteiden osalta on otettu huomioon hakijan tutkimussuunnitelma ja hakijan toimittama Natura-selvitys, joiden perusteella lausunnot hakemuksesta on annettu. Lisäksi on otettu huomioon hakemuksesta annetut lausunnot sekä hakijan vastineessaan toteama, jonka mukaan Natura-alueella ei suoriteta tutkimuksia. Edellä esitetyn perusteella ja ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen kaivosviranomaisella katsotaan, että koneellista malminetsintää ei tällä päätöksellä tule sallia Natura-alueelle sijoittuvalla osalla valtausaluetta.

Päätökseen liitetään määräys toimittaa ELY-keskukselle ja samalla tiedoksi kaivosviranomaiselle tarkempi tutkimussuunnitelma ennen kuin valtaaja aloittaa tutkimustoimet alueella. Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella

varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan myös luonnonsuojelulain 65.3 §:n mukainen tiedonsaanti.

Tässä määräyksessä annettujen rajausten jälkeen kaivosviranomaisen on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

Tutkimussuunnitelman esittämisen yhteydessä on mahdollista antaa valtaajalle tarvittavaa ohjausta valtausalueelle ulottuvan soidensuojeluohjelmaan kuuluvan alueen (SSO120513, Rakanjänkkä) osalta, jotta toimenpiteillä olisi vältettävissä suoalueen luontoarvojen vaarantaminen.

12. Peurakallio 3 -alueen osalta valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista toimitettava yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle ja neuvoteltava tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 24 §:n nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan Peurakallio 3 -alueen länsiosassa sijaitsee yksityinen luonnonsuojelualue (Rakanjänkkä, YSA121981), joka on perustettu luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla. Rauhoitusmääräyksiensä mukaan alueella on kielletty muun muassa maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen, eikä maa- tai kallioperää saa vahingoittaa.

Lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys toimittaa tutkimussuunnitelma sekä olla yhteydessä ELY-keskukseen, jotta se voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

13. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista toimitettava yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle ja tiedoksi kaivosviranomaiselle. Valtaajan on neuvoteltava ELY-keskuksen kanssa tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n tai luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeja koskevien Suomea velvoittavien säännösten nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan valtausalueen Peurakallio 3 rajalla on uhanalaisen ja koko maassa rauhoitetun veripunakämmekän esiintymiä. Lajia koskevat luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n mukaiset rauhoitusmääräykset, jotka sisältävät muun ohella lajin yksilöiden hävittämiskiellon. Lisäksi valtausalueen Peurakallio 2 läheisyydessä sijaitsee rauhoitetun ja luontodirektiivin liitteen IV (b) mukaisen lajin, kiiltosirppisammalen, esiintymiä, joiden hävittäminen on kielletty.

Lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys toimittaa tutkimussuunnitelma sekä olla yhteydessä ELY-keskukseen, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun – myös

valtausalueelle käytettävien kulkureittien osalta – luonnonsuojelulain nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

Hakemuksesta annettujen lausuntojen perusteella ei ole varmuudella pääteltävissä, sijaitseeko tikankonttiesiintymiä valtausalueella. Koska tikankontti on kuitenkin rauhoitettu ja kuuluu luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeihin, on valtaajan tutkimussuunnitelman esittämisen yhteydessä varmistettava tikankonttiesiintymien sijainti, jotta esiintymiä ei hävitetä.

Valtaajalle on tutkimussuunnitelman esittämisen yhteydessä mahdollista antaa tarpeellista ohjausta myös uhanalaisen suopunakämmekän esiintymien huomioon ottamiseksi.

14. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (295/1963) nojalla.

Perustelut: Kun otetaan huomioon Museoviraston lausunto ja siinä mainittu Peurakalliot-niminen kiinteä muinaisjäänös valtausalueella Peurakallio 2, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäänösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

15. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- lupamääräyksellä 4 varmistetaan, että valtaaja noudattaa kaivoslaissa (503/1965) säädettyjä veloitteita koskien maanomistajien esille tuomia seikkoja, kuten maainesten ottoa, valtausalueelle kulkemista, tutkimustöistä tiedottamista, mahdollisia puusto- tai tievahinkoja ja vahinkojen korvaamista. Lisäksi huomautetaan, että valtaaja on suoraan kaivoslain nojalla velvollinen suorittamaan tutkimustyönsä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- muiden kuin tiedossa olevien suojeltujen lajien kartoitusvelvollisuutta ei päätöksellä erikseen aseteta valtaajalle, koska kaivoslaista tai luonnonsuojelulaista ei voida johdattaa laajempaa esiintymien selvittämisen velvollisuutta kuin edellä päätöksen kohdassa "Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet" on viitattu (Oikeustapaukset: KHO 16.5.2008/taltio nro 1176 ja Rovaniemen hallinto-oikeus 14.9.2012/ päätös nro 12/0359/1).

- kunnan lausunnossa mainitun kiinteän muinaisjäännöskohteen osalta viitataan lupamääräykseen 14, suojeltujen lajien osalta lupamääräyksiin 11–13 ja alueen jälki-toimenpiteiden osalta lupamääräyksiin 6, 8 ja 9.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)

Muinaismuistolaki (295/1963)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **31.3.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, Oikeustalo, Rovaniemi

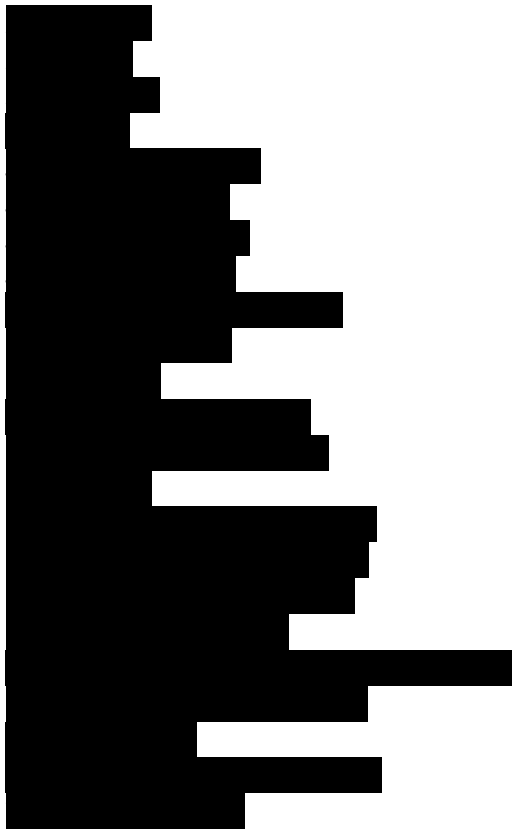
postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 029 56 42900

telekopio: 029 56 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

